Nr 79.

Ankom till riksdagens kansli den 21 maj 1927 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till skogsvårdens befrämjande.

(1:a avd.)

I årets statsverksproposition, nionde huvudtiteln punkt 121, har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition angående anslag till skogsvårdens befrämjande, som Kungl. Maj:t kunde komma att avlåta till riksdagen, för detta ändamål beräkna för budgetåret 1927—1928 ett belopp av 500,000 kronor.

I årets statsverksproposition har vidare chefen för finansdepartementet vid anmälan av förslag till riksstat för nämnda budgetår (inkomsterna sid. 12) framhållit, att det ifrågasatts, att i budgeten under »uppbörd i statens verksamhet» uppföra en ny inkomsttitel, betecknad »skogsvårdsavgifter» men att han ansett det riktigast att låta frågan härom anstå för att upptagas i samband med den väntade propositionen rörande anslag till skogsvårdsstyrelserna.

I en till riksdagen den 4 mars 1927 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 211, har sedermera Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

1) för budgetåret 1927—1928 anvisa till skogsvårdens befrämjande att i mån av förefallande behov fördelas mellan vederbörande skogsvårdsstyrelser ett extra reservationsanslag av 500,000 kronor,

2) för budgetåret 1927—1928 i riksstaten uppföra

ej mindre bland inkomsterna under rubriken »uppbörd i statens verksamhet» med titel skogsvårdsavgifter ett belopp av 1,500,000 kronor

än även för uppehållande av skogsvårdsstyrelsernas verksamhet m. m. ett ordinarie reservationsanslag, att direkt utgå av skogsvårdsavgifter, av 1,500,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet hänvisas till berörda statsrådsprotokoll.

På förslag av Kungl. Maj:t har riksdagen för budgetåret 1926—1927 till skogsvårdens befrämjande anvisat ett extra reservationsanslag av 500,000 kronor att av Kungl. Maj:t i mån av förefallande behov fördelas mellan vederbörande skogsvårdsstyrelser.

I skrivelse den 18 oktober 1926 har centralrådet för skogsvårdsstyrelsernas förbund, med överlämnande av yttranden från samtliga skogsvårdsstyrelser, hemställt, att för budgetåret 1927—1928 måtte till berörda ändamål anvisas ett anslag å 765,000 kronor, avseende bidrag under kalenderåret 1927.

Över centralrådets omförmälda skrivelse har domänstyrelsen den 13 november 1926 avgivit infordrat utlåtande.

Sedan departementschefen jämlikt Kungl. Maj:ts den 23 september 1926 givna bemyndigande tillkallat särskilda sakkunniga för verkställande av utredning rörande statsbidrag för utdikning av vissa försumpade marker har åt dessa sakkunniga uppdragits att jämväl verkställa utredning angående åtgärder från statens sida för tryggande av skogsvårdsstyrelsernas ekonomi. I samband härmed har centralrådets förenämnda skrivelse jämte därtill hörande handlingar överlämnats till de sakkunniga för att tagas i övervägande vid fullgörandet av deras uppdrag.

De sakkunniga hava avgivit betänkande i sistberörda ämne den 18 januari 1927 (st. off. utr. 1927 : 1) och däri hemställt, bland annat, att Kungl. Maj:t måtte i proposition föreslå riksdagen att *dels* antaga ett vid betänkandet fogat förslag till förordning om ändrad lydelse av 1 och 4 §§ i förordningen den 11 oktober 1912 (nr 275) om skogsvårdsavgift, *dels ock* anvisa för budgetåret 1927—1928 till skogsvårdens befrämjande för att av Kungl. Maj:t i mån av förefallande behov fördelas mellan vederbörande skogsvårdsstyrelser ett extra reservationsanslag av 600,000 kronor.

Beräkning över skogsvårdsstyrelsernas inkomster och utgifter.

Ovanberörda sakkunniga hava i en normalkalkyl beräknat skogsvårdsstyrelsernas sammanlagda utgifter för främjande av skogsvårdsåtgärder till 1,602,638 kronor, för skogslagarnas övervakande till 212,315 kronor och för styrelsernas förvaltning till 1,685,404 kronor eller sålunda tillhopa till 3,500,357 kronor samt styrelsernas enskilda inkomster till 753,218 kronor och inkomster genom bidrag från landsting och hushållningssällskap till 152,400 kronor eller tillhopa till 905,618 kronor. Såsom underskott, avsett att täckas genom andra inkomster än de nyss angivna, har i tabellen upptagits skillnaden mellan berörda utgifts- och inkomstsummor eller 2,594,739 kronor.

Möjligheterna till inskränkning i skogsvårdsstyrelsernas utgifter.

Departementschefen har efter prövning av under utredningen i sådant avseende framkomna uppslag funnit möjligheterna till inskränkning i skogsvårdsstyrelsernas utgifter relativt små därest skogsvårdsstyrelserna skola kunna på ett nöjaktigt sätt fylla sina uppgifter och tillika uttalat att det icke torde kunna bestridas att vissa skogsvårdsstyrelser för närvarande av brist på medel ej vore i stånd att utöva sin verksamhet, i den omfattning och på det sätt, som enligt den nya skogsvårdslagen vore avsett.

Vidare har departementschefen anfört följande.

»Från några håll har gjorts gällande, att skogsvårdsstyrelsernas utgifter för biträde med skogsvård samt för skogsodling och andra skogsvårdsåt-

gärder vore onödigt höga samt att minskning av dessa utgifter utan olägenhet skulle kunna genomföras, särskilt genom höjning av de ersättningar, som skogsvårdsstyrelserna betinga sig av vederbörande skogsägare för dylikt biträde samt för skogsodlingsmaterial m. m. Vid bedömandet av befogenheten av dessa erinringar böra givetvis ifrågavarande utgifter jämföras med motsvarande inkomster och allenast de nettoutgifter, som återstå efter vederbörande inkomsters frånräknande, tagas i betraktande. Vid en dylik jämförelse mellan utgifter och inkomster för biträde med skogsvård visar det sig, att mera betydande nettoutgifter i förevarande avseende förefinnas huvudsakligen hos sådana skogsvårdsstyrelser, vilkas medelsbehov i stort sett täckas genom direkt inflytande skogsvårdsavgifter och enskilda inkomster och som sålunda i ringa eller ingen grad åtnjuta statsanslag eller bidrag från till statskontoret redovisade skogsvårdsavgifter. Härvid måste dock undantag göras för skogsvårdsstyrelserna i Västerbottens och Norrbottens län, vilka, ehuru de uppbära avsevärda statsanslag, hava betydande nettoutgifter för här avsett biträde. I fråga om dessa styrelser föreligga emellertid speciella av historiska förhållanden betingade skäl att tillhandagå vederbörande skogsägare med dylikt biträde på relativt liberala villkor. Vad nu anförts om utgifterna för biträde med skogsvård gäller i huvudsak även om utgifterna för skogsdikning. Beträffande utgifterna för skogsodling äro däremot förhållandena delvis annorlunda. Vid jämförelse mellan dessa utgifter samt till skogsvårdsstyrelserna influtna ersättningar för frö, plantor och plantörsbiträde, bliva nettoutgifterna i förevarande avseende betydande för flertalet skogsvårdsstyrelser, däribland även sådana som för upprätthållande av sin verksamhet huvudsakligen äro hänvisade till anslag från staten och bidrag från reserverade skogsvårdsavgifter. I fråga om dessa utgifter är emellertid att märka, att det alltifrån skogsvårdsstyrelsernas tillkomst ansetts såsom en av deras angelägnaste uppgifter att befrämja skogsodling, särskilt å av ålder kala marker. En effektiv verksamhet på detta område torde emellertid ej vara möjlig utan avsevärda ekonomiska uppoffringar från skogsvårdsstyrelsernas sida, vilket ock beaktats av riksdagen, som för detta ändamål anvisat betydande anslag till styrelserna. För samtliga skogsvårdsstyrelser utgöra de årliga nettoutgifterna i förevarande avseende, beräknade med ledning av hithörande utgifts- och inkomstmedeltal för åren 1923—1927, 399,896 kronor, en summa som i betraktande av de synnerligen omfattande arealer kal skogsmark, som inom landet alltjämt förefinnas, ej torde kunna anses överdrivet hög. Det bör även uppmärksammas, att i denna summa ingå till betydande belopp dels bidrag, som anvisats av landsting och hushållningssällskap för skogsodlingsändamål, dels ock kostnader för plantskolor och fröklängningsanstalter samt utgifter för anskaffande av kott m. m. Beträffande slutligen styrelsernas utgifter för reglering av skogsbetet, vilka utgifter i medeltal under åren 1923—1927 för alla skogsvårdsstyrelser beräknats till 11,224 kronor, synes uppen-

bart — särskilt i betraktande av de vidgade uppgifter i detta avseende, som den nya skogsvårdslagen pålagt styrelserna — att någon minskning i denna utgiftssumma ej bör ifrågasättas.

Med det nu anförda har jag ej tagit ståndpunkt till frågan, huruvida ej i vissa fall skärpta ersättningsbestämmelser borde tillämpas med avseende å biträde, som från skogsvårdsstyrelserna lämnas enskilda skogsägare, samt beträffande material för skogsodling med mera ävensom större enhetlighet i dessa bestämmelser eftersträvas. I enlighet med de sakkunnigas av centralrådet biträdda förslag finner jag det lämpligt, att denna fråga upptages till behandling av centralrådet. Då emellertid vid genomförande av en eventuell skärpning av berörda ersättningsbestämmelser stor varsamhet måste iakttagas, därest ej skogsägarnas intresse att anlita biträde av skogsvårdsstyrelsernas personal skall minskas och skogsvårdsarbetet sålunda lida avbräck, torde det, på sätt centralrådet framhållit, näppeligen kunna antagas, att några ökade inkomster av betydenhet på denna väg skola tillföras skogsvårdsstyrelserna, i allt fall ej under de närmaste åren.

På grund av vad sålunda anförts finner jag i likhet med domänstyrelsen, att summan av samtliga skogsvårdsstyrelsers årsutgifter under de närmaste åren framåt ej bör beräknas till lägre belopp än det i förenämnda normalkalkyl angivna eller till 3,500,357 kronor. Å andra sidan synas tillräckliga skäl ej hava förebragts för att lägga en högre utgiftssumma än den nu angivna till grund för skogsvårdsstyrelsernas medelsbehov under sagda år. Vad angår skogsvårdsstyrelsernas enskilda inkomster samt inkomster genom ortsbidrag, synes även härutinnan den i normalkalkylen upptagna årliga summan för samtliga skogsvårdsstyrelser, 905,618 kronor, kunna godtagas. Efter frånräknande av denna inkomstsumma skulle sålunda, på sätt i kalkylen angivits, för samtliga skogsvårdsstyrelser uppstå ett årligt underskott å 2,594,739 kronor.

Beträffande frågan, huru berörda utgifts- och inkomstsummor böra fördelas på de särskilda skogsvårdsstyrelserna, torde i detta sammanhang ståndpunkt ej böra tagas i vidare mån än som erfordras för ett bedömande, huru skogsvårdsstyrelsernas ifrågavarande medelsbehov lämpligast bör tillgodoses. För ett dylikt bedömande finner jag den i berörda normalkalkyl verkställda fördelningen av berörda summor vara tillfyllest.»

Skogsvårdsavgifternas fördelning

Departementschefen har av anförda skäl ansett sig icke böra biträda av de sakkunniga framställt förslag om sådan ändring av 4 § i förordningen den 11 oktober 1912 (nr 275) om skogsvårdsavgift att den andel av de från andra skogar än skyddsskogar inflytande skogsvårdsavgifter som enligt berörda paragraf skall redovisas till statskontoret för att av Kungl. Maj:t i mån av förefallande behov fördelas mellan samtliga skogsvårdsstyrelser i riket skulle höjas från 10 till 15 procent.

Det må erinras, att allt ifrån det skyldighet att erlägga skogsvårdsavgift första gången stadgades genom förordningen den 24 juli 1903 (nr 79 s. 15) denna avgift principiellt ansetts böra användas för främjande av skogsvård inom vederbörande landstingsområde, där det virke, för vilket avgiften utgått eller varå denna haft avseende, avverkats och sålunda, i stort sett, komma samma fastigheter till godo, som drabbats av avgiften. Med hänsyn till att viss del av de genom skogsvårdsavgiften inflytande medel härflöte från allmänna skogar, vilka ej komma i åtnjutande av något understöd från dessa medel, stadgades emellertid i 1912 års förordning om skogsvårdsavgift, att 10 procent av de inom varje landstingsområde influtna skogsvårdsavgifterna skulle redovisas till statskontoret för att av Kungl. Maj:t i mån av behov fördelas mellan samtliga skogsvårdsstyrelser i riket.

Av statsrådsprotokollet inhämtas att från vissa håll föreslagits, att bestämmelserna om ifrågavarande utjämningsandel skulle ersättas med ett stadgande, att de avgifter, som i varje särskilt fall inflöte för å allmänna skogar avverkat virke, skulle redovisas till statskontoret och ställas till Kungl. Maj:ts disposition i utjämningssyfte. Departementschefen har i fråga härom erinrat, att en dylik anordning var föremål för övervägande av de sakkunniga, som utarbetade förslag till 1912 års förordning om skogsvårdsavgift, men av dessa avvisades under framhållande, att det skulle bliva förenat med alltför stora svårigheter såväl vid taxeringen som vid debitering, uppbörd och redovisning att verkställa ett avskiljande av de på kronans skogar belöpande skogsvårdsavgifterna, helst som kronan icke alltid själv vore avverkare och erlade avgifterna. Då vad sålunda anförts ej synes departementschefen sakna fog, har han ansett sig ej böra biträda berörda förslag.

Utskottet.

Enligt inom utskottet lämnade uppgifter skulle verkställda approximativa beräkningar giva vid handen, att de på statsskogarna belöpande skogsvårdsavgifter uppgå till synnerligen olika belopp inom olika län varierande ända från omkring 4 procent upptill omkring 53 procent och medelprocenten utgöra 13.24 procent. Detta innebär med andra ord att under det att vissa skogsvårdsstyrelser endast hava att till statskontoret redovisa en bråkdel av de på statsskogarna belöpande skogsvårdsavgifterna andra skogsvårdsstyrelser äro hänvisade att till statsverket inleverera utöver de på sistnämnda skogar belöpande avgifterna en icke obetydlig del av de på de enskilda skogarna belöpande skogsvårdsavgifterna. Detta förhållande synes utskottet tyda på att behov föreligger av ett ändrat sätt för bestämmande av utjämningsandelen och vill det härutinnan förefalla utskottet som en rättvisare fördelning skulle kunna åvägabringas därest, såsom ock från vissa håll ifrågasatts, i stället för nu stadgade 10 procent av inom skogsvårdsstyrelses område inflytande skogsvårdsavgifter, de avgifter, som i verklig-

heten härflöte från de allmänna skogarna, redovisades till statskontoret för att fördelas på sätt nu är stadgat. Ett sådant förfaringssätt torde ock enligt utskottets mening stå i närmaste överensstämmelse med den på sätt ovan nämnts godtagna principen, att skogsvårdsavgifterna böra användas för främjande av skogsvård inom vederbörande landstingsområde. De av departementschefen åberopade svårigheterna med avseende å debitering, uppbörd och redovisning, som ansetts skola föranledas av en sådan anordning, torde enligt utskottets uppfattning vara i viss mån överdrivna, om nämligen, såsom utskottet förutsätter, vederbörande virkesköpare ålägges lämna särskilda uppgifter i fråga om å ena sidan från statsskogar och å andra sidan från enskildes skogar förvärvat virke.

Då emellertid en närmare utredning av frågan givetvis är erforderlig, vill utskottet tillstyrka att hänvändelse i sådant syfte göres hos Kungl. Maj:t.

Av det anförda torde framgå utskottets ställning till den av de sakkunniga föreslagna höjningen av nuvarande utjämningsandel.

Mot det av departementschefen ifrågasatta förtydligandet av den i 4 § av gällande förordning om skogsvårdsavgift upptagna bestämmelsen rörande utjämningsandelens fördelning så att denna anses innebära att behovet av bidrag skall vid sagda fördelning vara avgörande och att bidrag från denna andel sålunda ej ovillkorligen måste tilldelas samtliga skogsvårdsstyrelser har utskottet intet att erinra. Härtill återkommer utskottet i sitt utlåtande i anledning av ovanberörda proposition nr 212.

Fråga om skogsvårdsavgifternas redovisande i riksstaten.

Efter erinran att för närvarande varken de direkta skogsvårdsavgifterna eller den andel av ifrågavarande avgifter som redovisas till statskontoret upptages i riksstaten har departementschefen vidare anfört i huvudsak följande.

»Då skogsvårdsavgifternas belopp bestämmes enligt grunder, som fastställts i av Kungl. Maj:t och riksdagen beslutad författning, och användas för uppehållande av skogsvårdsstyrelsernas verksamhet samt främjande av skogsvårdsåtgärder och sålunda för ändamål av statlig natur, finner jag mig, efter samråd med chefen för finansdepartementet, böra förorda, att dessa avgifter för framtiden redovisas i riksstaten.

Enligt gällande förordning om skogsvårdsavgift skola dessa avgifter debiteras och uppbäras i sammanhang med kronoutskylderna och erläggas sålunda i slutet av året. Av de medel, som inom varje landstingsområde inflyta genom avgifterna skola, såsom förut berörts, vad angår skogsvårdsavgifter från andra skogar än skyddsskogar, 90 procent direkt utbetalas till vederbörande skogsvårdsstyrelse, varemot 10 procent redovisas till statskontoret för att av Kungl. Maj:t i mån av förefallande behov fördelas mellan samtliga skogsvårdsstyrelser i riket. Ifrågavarande medel upptagas i allmänhet av skogsvårdsstyrelserna såsom inkomst för det år, som infaller

närmast efter det, då avgifterna debiterats och erlagts. Skogsvårdsavgifterna från skyddsskogarna skola enligt förordningen överlämnas till domänstyrelsen och äro avsedda att disponeras för understödjande av skogsvårdsåtgärder å skyddsskogarna. Några bestämmelser i detta avseende hava i avbidan på genomförande av ny lagstiftning för dessa skogar ännu ej meddelats.

I anslutning till nu angivna föreskrifter i förordningen om skogsvårdsavgift torde i riksstaten för budgetåret 1927—1928 under »uppbörd i statens verksamhet» böra såsom inkomst under titel »skogsvårdsavgifter» upptagas ett belopp, motsvarande vad som kan beräknas inflyta av dylika under år 1927 debiterade avgifter. Detta belopp torde med hänsyn till de under år 1926 rådande konjunkturerna å trävarumarknaden böra uppskattas till 1,500,000 kronor eller omkring 130,000 kronor lägre än summan av de under 1926 debiterade skogsvårdsavgifterna. Bland utgifterna för nämnda budgetår bör under nionde huvudtiteln uppföras ett ordinarie reservationsanslag, motsvarande förstnämnda inkomstbelopp. Detta anslag synes lämpligen böra benämnas: uppehållande av skogsvårdsstyrelsernas verksamhet m. m., reservationsanslag, att direkt utgå av skogsvårdsavgifter.»

Utskottet.

Utskottet kan icke finna, att departementschefen anfört tillräckligt vägande skäl för att i riksstaten uppföra skogsvårdsavgifterna, vilka, enligt i förenämnda förordning om skogsvårdsavgift lämnade närmare föreskrifter, skola i fråga om andra skogar än skyddsskogar intill 90 procent av inom varje landstingsområde inflytande belopp tillhandahållas vederbörande skogsvårdsstyrelse för att användas för skogsvårdande åtgärder inom dess eget område, och då utskottet icke heller i övrigt anser några omständigheter föreligga, som påkalla en sådan åtgärd, kan utskottet icke tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag i förevarande avseende.

Förslag till beredande av ökade medel åt skogsvårdsstyrelserna.

I fråga om beredande av ökade medel åt skogsvårdsstyrelserna har departementschefen anfört följande.

»De sakkunniga hava uppskattat det belopp, som utöver nuvarande skogsvårdsavgifter samt nu utgående statsanslag å 500,000 kronor bör av allmänna medel ställas till skogsvårdsstyrelsernas förfogande för att dessa skola vara i stånd att i tillfredsställande omfattning uppehålla sin verksamhet till, i runt tal, 550,000 kronor. Mot de sakkunnigas beräkningar härutinnan finner jag ej anledning till erinran utan anser, i likhet med centralrådet, att detta belopp är behövligt för berörda ändamål. Jag förutsätter härvid, att omförmälda verksamhet för utdikning medelst statsbidrag i ändamål av skogsbörd, varom förslag framlagts i proposition nr 156 till innevarande års riksdag, kommer att uppdragas åt skogsvårdsstyrelserna och framdeles utövas i en omfattning, som väsentligen motsvarar vad i nämnda proposition förutsättes.

Beträffande det sätt, varpå skogsvårdsstyrelsernas berörda medelsbehov bör tillgodoses, torde, då skogsvårdsstyrelsernas verksamhet direkt och i främsta rummet kommer vederbörande skogsägare till godo, fog principiellt

sett föreligga för den av domänstyrelsen hävdade ståndpunkten, att denna verksamhet, åtminstone i huvudsak, bör bekostas av skattemedel från de skogar, verksamheten avser. Jämväl av statsfinansiella skäl synes det näppeligen vara att tillråda, att allmänna skattemedel för framtiden i väsentligt stegrad omfattning disponeras för ifrågavarande ändamål. I likhet med de sakkunniga finner jag det därför i första rummet böra övervägas, huruvida ej skogsvårdsstyrelsernas ifrågavarande medelsbehov kan tillgodoses genom medel, som anskaffas genom upptagande av skogsvårdsavgifter.»

Härefter har departementschefen erinrat att vid bifall till det förslag till lag om skogsaccis avseende vissa skärpningar i skatteplikten för avverkat virke, som genom proposition nr 105 förelagts innevarande riksdag, en ganska betydande ökning i skogsvårdsavgifterna skulle åstadkommas. Denna ökning torde enligt verkställda överslagsberäkningar näppeligen komma att understiga 275,000 à 300,000 kronor i medeltal per år. Vidare utgår departementschefen från att genom en höjning, på sätt i proposition nr 212 med förslag till förordning om skogsvårdsavgift föreslagits av den procent av till skogsaccis taxerat virkesvärde, efter vilken skogsvårdsavgift skulle utgå, från 1.3 till 1.5 ett ytterligare tillskott skulle erhållas av 274,450 kronor. Genom dessa förändringar skulle sålunda vinnas det belopp av sammanlagt 550,000, som på sätt departementschefen uttalat skulle vara erforderligt utöver nuvarande skogsvårdsavgifter och nu utgående statsbidrag å 500,000 kronor.

Utskottet. Utskottet vill först erinra att första särskilda utskottet med vissa jämkningar tillstyrkt Kungl. Maj:ts ovanberörda proposition nr 105 med förslag till lag om skogsaccis. Dessa jämkningar innebära bland annat, att skogsaccis ej skall utgå för annat husbehovsvirke än till nybyggnad samt att sådan accis skall erläggas för allt annat virke, därest dess värde uppgår till 100 kronor. Om ock dessa jämkningar som helhet betraktade torde komma att medföra en minskning i skogsaccisen och därmed ock i skogsvårdsavgifterna i jämförelse med vad som skulle blivit fallet, om Kungl. Maj:ts berörda förslag skulle oförändrat godkännas, torde dock av särskilda utskottet tillstyrkt skärpning vid taxeringen till skogsaccis, varigenom avdrag för allmänna omkostnader ej vidare skulle medgivas, medföra en ökning av skogsvådsavgifterna fullt motsvarande vad departementschefen beräknat. På grund härav och då i varje fall någon tids erfarenhet bör avvaktas i fråga om skogsaccislagens verkningar i förevarande avseende anser sig utskottet icke kunna förorda den av departementschefen i förevarande proposition motiverade höjningen av den procent av till skogsaccis taxerat virkesvärde, efter vilken skogsvårdsavgift skulle utgå.

Det synes utskottet för övrigt med skäl kunna ifrågasättas, huruvida, särskilt i betraktande av att skogsvårdsstyrelserna hava att bestrida kostnaderna jämväl för åtgärder av direkt statlig natur, enbart landets skogsägare böra, på sätt Kungl. Maj:ts förslag innebär, genom ökade avgifter

för det avverkade virket (skogsvårdsavgifter) bidraga med det ytterligare belopp, som utöver nuvarande skogsvårdsavgifter och nu utgående statsbidrag eventuellt kan visa sig erforderligt för upprätthållande av skogsvårdsstyrelsernas verksamhet. För sådant fall synes utskottet skäl tala för att i stället företaga en höjning av statsbidraget. Det torde böra här erinras, att de beräknade ökade skogsvårdsavgifterna icke ha avseende å budgetåret 1927—1928, alldenstund vare sig den ifrågasatta höjningen av skogsvårdsavgiften eller berörda nya lagstiftning angående skogsaccis och virkestaxering kunna tillföra skogsvårdsstyrelserna några ökade medel förrän i slutet av år 1928.

Anslag till skogsvårdens befrämjande för budgetåret 1927—1928.

Departementschefen har i fråga om anslag för skogsvårdens befrämjande för budgetåret 1927—1928 anfört följande.

»Såsom förut nämnts har i statsverkspropositionen till innevarande års riksdag under nionde huvudtiteln, punkten 121, beräknats för budgetåret 1927—1928 till skogsvårdens befrämjande 500,000 kronor eller samma belopp som för innevarande budgetår anvisats till detta ändamål. Ehuru den i ärendet åvägabragta utredningen giver vid handen, att en höjning av ifrågavarande anslag för budgetåret 1927—1928, avseende bidrag till skogsvårdsstyrelserna under kalenderåret 1927, må vara önskvärd, finner jag mig dock av statsfinansiella skäl ej kunna tillstyrka en dylik höjning. De sakkunniga hava ansett, att anslagsbehovet för berörda budgetår genom inskränkningar i skogsvårdsstyrelsernas utgifter kunde begränsas till 600,000 kronor. Den ytterligare nedsättning i detta behov med 100,000 kronor, som av mig nu ifrågasättes, torde kunna vinnas dels, till någon del, genom ytterligare utgiftsminskning, dels ock huvudsakligen därigenom, att de nitton skogsvårdsstyrelser, som enligt de sakkunnigas utredning vid utgången av 1926 ägde disponibla behållningar över skulder, taga dessa behållningar i anspråk för täckande av eventuell brist i 1927 års budget. Enligt de sakkunnigas utredning uppgingo nämnda behållningar för ifrågavarande nitton skogsvårdsstyrelser vid 1926 års utgång till sammanlagt 1,447,302 kronor. Ett anlitande av dessa i nu ifrågasatt omfattning för bestridande av löpande utgifter synes ej möta avgörande betänkligheter, särskilt i betraktande av den inkomstökning, som, på sätt förut nämnts, är avsedd att tillföras skogsvårdsstyrelserna från och med 1929.

Kungl. Maj:t har i proposition nr 156 föreslagit 1927 års riksdag att anvisa ett anslag å 200,000 kronor att medelst bidrag utan återbetalningsskyldighet användas till understödjande av torrläggning av mark i ändamål av skogsbörd samt att denna understödsverksamhet skulle handhavas av skogsvårdsstyrelserna. I motiveringen till denna proposition har jag framhållit, att skogsvårdsstyrelsernas kostnader för handhavandet av ifrågavarande bidragsverksamhet ej borde bestridas av det ifrågasatta skogsutdikningsanslaget utan täckas av medel, som i annan ordning ställdes till förfogande, varjämte jag anhållit att få anmäla frågan härom

i samband med spörsmålet om äskande av anslag till skogsvårdens befrämjande för budgetåret 1927—1928.

I anslutning härtill torde jag nu få underställa denna fråga Kungl. Maj:ts prövning. Såsom förut nämnts, hava de sakkunniga beräknat skogsvårdsstyrelsernas kostnader för handhavandet av ifrågavarande understödsverksamhet till 15 procent av statsbidragssumman eller, vid en bidragssumma av 200,000 kronor, till 30,000 kronor. I enlighet härmed skulle, därest förenämnda proposition bifalles, för senare halvåret 1927 hälften av sistnämnda belopp eller 15,000 kronor erfordras. Departementschefen har ansett att för ändamålet erforderliga medel lämpligen borde anvisas av anslaget till skogsvårdens befrämjande men har han av anförda skäl icke funnit tillräcklig anledning föreligga att på grund härav nu föreslå någon förhöjning av anslaget till skogsvårdens befrämjande.

Beträffande dispositionen av detta anslag för budgetåret 1927—1928 har departementschefen ansett att i överensstämmelse med vad härutinnan alltsedan 1922 varit gällande, det borde ankomma å Kungl. Maj:t att i mån av förefallande behov fördela anslaget mellan vederbörande skogsvårdsstyrelser. Då prövningen av detta behov torde böra verkställas av Kungl. Maj:t beträffande samtliga skogsvårdsstyrelser, har han icke funnit sig böra föreslå, att någon viss del av anslaget reserveras för skogsvårdsstyrelserna i Västerbottens och Norrbottens län.»

Utskottet. Utskottet vill erinra, att riksdagen i anledning av ovanberörda proposition nr 156 på utskottets hemställan för budgetåret 1927—1928 uppfört ett statens skogsutdikningsanslag å 200,000 kronor, därvid emellertid förutsatts, att skogsvårdsstyrelsernas kostnader för handhavandet av denna verksamhet skola bestridas icke såsom i nu förevarande proposition avsetts från anslaget till skogsvårdens befrämjande utan från skogsutdikningsanslaget. Med hänsyn till vad departementschefen anfört rörande skogsvårdsstyrelsernas behov av medel ger emellertid nämnda förhållande utskottet icke anledning ifrågasätta någon minskning i nu ifrågavarande anslag, vilket utskottet sålunda tillstyrker att uppföras med det av Kungl. Maj:t föreslagna beloppet 500,000 kronor.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

1) att riksdagen må för budgetåret 1927—1928 anvisa till skogsvårdens befrämjande att i mån av förefallande behov fördelas mellan vederbörande skogsvårdsstyrelser ett extra reservationsanslag av 500,000 kronor,

2) att Kungl. Maj:ts förslag i punkt 2 icke må vinna riksdagens bifall,

3) att riksdagen må i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning angående sådan ändring i förordningen om skogsvårdsavgift att i stället för nu

stadgade 10 procent av samtliga inom vederbörande landstingsområde inflytande skogsvårdsavgifter till statskontoret skola redovisas de skogsvårdsavgifter, som inom landstingsområdet inflyta från därinom belägna allmänna skogar, samt om framläggande för riksdagen av det förslag, vartill utredningen kan giva anledning.

Stockholm den 20 maj 1927.

På jordbruksutskottets vägnar:

G. SEDERHOLM.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Sederholm, Nilsson* i Kabbarp, *Boberg, Sjöblom, Tjällgren, Gabrielsson, Andersson* i Fältenborg, *Kropp* samt

från andra kammaren: herrar *Olsson* i Broberg, *Johansson* i Uppmälby, *Carlström, Andersson* i Grimbo, *Sjölander, Hedlund* i Häste, *Vahlstedt, Björk* och *Olsson* i Rödningsberg.